

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.	FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda József-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.
---	---------------------------------------	--	---

Készülődés.

A nagy per eldőlt. Belenyugszik-e az ellenzék a nemzet itéletébe, vagy felzendül ellene a parlamentben: ezen fordul meg a politikai viszonyok további alakulása.

Hogy azok, a kik a nagy pert elvesztették, keseregnek és lázonganak egy ideig, az csak természetes. Egy kis fenyegetődzéstől s egy kis boszuhadjárra való hajlandóságtól nem ijed meg senki. Mindez hozzátartozik a szenvedett vereség elviselésének lélektani, sőt szinpadai kelleihez.

Az se ejtsen senkit zavarba, hogy a választási visszaélések roppant tömegével állanak elő bukott jelöltek a politikai klubokban s ellenzéki újságokban, s hogy oly sok petíció híret röpi tik világgá kárörvendő orgánusok. Ez egy neme az önvizsgálatnak s érthető és emberies.

Az is megszokott sablon szerint történik, hogy a lefolyt választásról kiállítják a bizonyítványt, hogy ily erőszakos és korrupt választások szép Magyarországon még nem voltak. Nálunk minden későbbi választás rehabilitálja az előtte valót. Egy kicsit ez is a dolgok rendje. A mi pedig a petíciókat illeti, azok is megrikulnak majd a kauzió letelésének s a költségek kiszámításának prózai pillanatában. Az első felhevülésben könnyen kimondjuk, hogy megsemmisítjük a győztes ellenfelünk mandátumát. De csak úgy, ha lehet, mondja rá a Curia s a képviselőház bírálbizottsága.

A képviselőház összeüléseiig még jó darab idő van. Elégséges arra, hogy a bankás keserősége megenyhüljön, s a bejött ellenzéki pártok, úgy a hogy, legyőzzék szubjektív érzékenységüket, s tisztába jöjjenek magukkal és céljaikkal.

Az összeülő képviselőházban hamarosan eldőlnék a sors kockái. — Béke lesz e vagy háború: pár hét alatt ezzel tisztában leszünk.

Béke alatt nem értünk parlamenti pástorjátékot. Lány fuvolaszóra, enyhe, holdas estékre, vadgalambbugásra és szerelmes hárfajátékra nem áhitozunk. Viszont háborúnak nem minősítjük a kemény, de egészséges szükséges parlamenti összecsapást; a bár terjedelmes, de tanulságos és érdekes vitákat.

A munkapárt programja és politikája nem fél az éles nappali világítástól. Sőt óhajtja és keresi azt, hogy hosszabb és temperamentusabb felirati, vagy költségvetés felhatalmazási vita tüzeiben fog összeforradni a többség. Ereje tudatára ily parlamenti ütközetekben ébredhet. A benne szunnyadó friss, fiatalabb erők előtt így nyílik meg a pálya; a párt régi, tisztelt, kipróbált nagy tehetségei megmutathatják, — hogy négy évi politikai számkivetés dacára, szellemi fegyverzetük teljes és tökéletes, s pihenésre kárhóztatott fegyvereik éle ki nem esorbult.

Ha valakinek, úgy a munkapártnak nincs oka tartani a tüzesebb parlamenti mérközéstől. Nem önként jött elő a visszavonulás magányából. A király bizalma s a nemzet súlyos politikai helyzete szólította elő. Hogy létre jött, arról a koalíció tehet; a melyből a munkapártnak kell kiszabadítani, az önégyeves uralma sodorta veszedelembé, vitte esődbe a nemzet ügyeit.

Választási atrocitások bármily művészi kiszínezése, a munkapárt győzelmének lekicsinylése nem töltheti ki egymagában a parlamentben meginduló viták tartalmát. A jeremiási siralmak egymagukban aligha lesznek elégségesek arra, hogy ellensúlyozzák a közvéleményben a munkapárt térfoglalását.

Nemcsak a választási hadjáratról lesz majd szó, hanem a munkapárt létrejvetelének minden politikai előzményéről. — Az ország közállapotáról, a melyet siralmas helyzetben hagytott a koalíció. A magyar nemzet belső és külső állásának és tekintélyének megingásáról; a nemzetiségi bajok elnér-

gesedéséről; a pénzügyek megromlásáról, a könnyelműen csapravert milliókról; szóval arról a sivár és vigasztalan helyzetről, a melyben a munkapárt az országot találta s annak kormányzatát a koalíció kezéből átvette.

Tessék hát bátran erős és kemény parlamenti tüzelést indítani. Allunk elébe a jól teljesített hazafias kötelesség s a jövőre vonatkozó tiszta szándék öntudatában.

A hosszabb parlamenti vita még nem obstrukció. Ha az ellenzéki pártok heves parlamenti vitára készülnek, még nem obstruálnak.

A mi észlelésünk szerint ujonnan összeülő parlamenti kedve nem alkalmas obstrukcióra. A Bánffy-féle választások után is másfél esztendő telt el, a míg a minden oldalról szított lángok parlamenti tüzvészszé erősödtek.

A lefolyt választásokba a Justh-párt az obstrukció csatakiállításával rohant bele. Előre bejelentette, hogy obstruálni fog, ha a nemzet nem az ő politikája számára adja a többséget.

Nos, a nemzet a Justh-párt obstrukciós fenyegetéseinek eleven hatása alatt lépett az urnához. S hogy egy negyedére leolvastotta a másfélszáz főnyi pártot, ezzel ítéletet mondott az obstrukciós politikáról is.

Nehéz és kétségbeesett vállalkozás lenne, semmibe sem véve a nemzet ítéletét, újra rálépni a parlamenti obstrukciós mindent elhervasztó, mindent elrothasztó ösvényre. Mi nem hisszük, hogy ez megtörténhessenek.

De ha megtörténnek mégis: a munkapárt, mint a nemzet legális és alkotmányos többsége, tudni fogja a kötelességét. A dolgozni és haladni vágyó nemzet utjából elhárít minden akadályt.

— **Egy kis utóhang.** A választások után egy kis utóhang, a hazafiúi bánatnak egy-egy szerelen kitörése kavargja meg csupán a beállott esendőt. Mint Mánus Karthagó romjain,

panaszol és vonaglik az ellenzéki hadsereg szétvert csapata, s minthogy végső dühöngésében egyebet nem tehet, piszkot szeretne kiáltani mindenkire a ki ellenfél.

Szerencsére ismerjük a hangokat, s így azok nem ütnek fájó sebeket. — Legfőlebb egy mosoly jelenik meg ajkainkon, azon az együgyű naivságon, a melylyel velünk az igazi fájdalom hangját akarják elhitetni, s azon a féktelen dühön a melylyel minden ok nélkül bepizskítani szeretnék azokat, akik ártatlanok.

Hivatalos presszióról beszélnek! — Hát mit szöjjön a kormány arról a terrorról, amely ennek a vármegyének három kerületében uralkodott. Mit szöjjön arról a sok valótlán híresztelésről, a melyek gomba módra teremték, s a melyeknek az volt a céljuk, hogy a főispánt megrágalmazzák.

Szerencsére az emberek ma már nem annyira naivak, hogy minden számba beszédnek felüljenek, s szerencsére a támadó sajtó eddigi hangja mindenkit meggyőzött arról, hogy azt komolyan venni nem lehet. Mert ott, a hol a piszkolódások és valótlán tények kortes érdekekből nap-nap után nyomda festéket látnak, ott ma már sérteni nem tudnak.

— **Az érem másik oldala.** Dr. Nagy György budapesti ügyvéd volt országgyűlési képviselő nem régiben egy nyilatkozatot tett közzé, a melyben kevésbé választékos kifejezésekkel fenyegetett meg engemet, mint a „Terror” nak előtte akkor még ismeretlen szerzőjét. Ugyanakkor azt is állította, hogy ellenem „rágalmazás” miatt bünvádi feljelentést tett. Annak idején a támadás egyik részére megtettem kijelentéseimet, s most három hét után csak annyit jelentek ki, hogy vele ez ideig találkozni nem volt szerencsém. Minden kommentar nélkül a sajtóperrel való fenyegetőzésekre ide iktatom a

„SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Az uszóverseny.

— Humoreszk. —

Verőfényes délután volt. A fürdő egész közönsége ott tolongott a Balaton partján, az uszodát körülkerítő tarka korlátok mellett. Meglátszat minden arcon a feszült várakozás jele, az eltitkolhatatlan izgatottság. Nagy nap volt a csendes kis balatoni fürdő életében már esztendőök óta az olyan, mint a mai. Nem kisebb dologról van ugyanis szó, mint az urak uszóversenyéről. Minden évben egy a szezon vége felé szokták megtartani, azt a híres versenyt, a melyből ki győztesként került ki annak a dícsőségen és a női kegyeken kívül sokféle kiváltságból és megtiszteltetésből is bőven kijutott.

Ilyen volt többek közt az a kiváltság is, mely szerint a győztes este az uszóversenyt követő bálon, melyet a nagy vendéglő dísztermében szoktak megtartani azzal a hölgyel táncolhatta a második négyzet a kivel éppen neki tetszet: tekintet nélkül arra, hogy az illető már másnak ígérte-e ezt a táncot. Még a férjes asszonyokkal sem tettek kivételt. És valamint a férfiak közül akárhányat csupán egek ennek a jognak a megszerzése ugrasztotta a vízbe, úgy a hölgyek között is kivétel nélkül mindegyik nagy megtiszteltetésnek vette ha a sors kegyé véletlenül őt avattatta a nap hőse által az est hősnőjévé.

Különösen azok között volt nagy fontossága ennek a győzelemnek a kik ketten vagy többen igyekeztek valamely szép leány vagy pajkos fiatal asszony kegyeibe jutni. Természetesen mindegyik legfőbb céljának tartotta, hogy imádjotta részére az est bálkirálynéjának irigylet dícsőségét megszerezze.

A tisztelet díjak között rendszeren az asszonyok is kedveskedtek a győztesnek valami emléktárgyal. Pár nappal az verseny előtt gyűlés tartottak, hogy megálapítsák mit vegyenek?

De csak nehezen tudtak határozni. Mindegyiknek meg volt a maga jelöltje, a kiért meg mert volna esküdni, hogy bizonyosan az nyeri el a kitűzött díjat. Ez a feltétlen bizalom volt aztán az oka, hogy akárhányszor órákra nyíló vita támadt köztük.

Mikor valaki ezüst serleget indítványozott a fürge kis Faragóné a megyei aljegyző felesége rögtön felszólt az indítvány ellen. Ő jobbnak látta, ha irókészlettel lepné meg a győztest. Az ugy sincs még a jegyző urnak gondolta magában, már pedig, hogy ő lesz az első kétségtelen.

De ez meg Fogarassynének nem tetszett. Hogy is ne! irókészletet? hát minek az ő férjének két író készlet? Jobb lenne valami díszes házi sapka fele, vagy más valami.

— Mit? Házisapkát, hát nem elég jó az én uram házisapkája pattant — fel a fiatal fürdőorvos felesége. — Minek neki másik?

Igy ment ez mérhetetlen időkig, végre aztán szótöbbséggel, hisz egyhanguan asszonyok még sohasem határoztak, megállapodtak abban, ha egy díszes ezüstkoszoru alakjában nyújtják át a győztesnek az asszonyi elismerés palmáját, melynek fémszalagjába a győztes jelmondatát fogják vésetni.

A verseny napján csakugyan ott ragyogott a szép koszoru a juri asztalán.

A nevezők egytől-egyig megjelentek, többnyire ismert jó uszók voltak valamennyien, a kiket az előbbi versenyekben már látott a fürdő közönsége. Csupán két fiatal ember volt közöttük, akik most versenyeztek először. — Az egyik Sándorffy Géza az alispán jogász fia, a másik meg ennek egy pesti jó barátja. Csak tegnap érkezett, azelőtt soha se járt itt.

Máskor érdeklődtek volna iránta a hölgyek, de most egészen elvonta róla a szóbeszéd a figyelmet. Azt suttozták mindenfelé, hogy a fiatalág bálványa a bájos Mosonyi Margit megírta tegnap, tanuk előtt, hogy két legrajongóbb imádója Sándorffy Géza meg Vörös Albert közül annak adja a kezét, aki ma este a bálkirálynő koronát megszerzi neki.

Ezt a két fiut figyelte mindenki. Ott álltak mindketten a p.rton. Géza mosolygva beszélgetett pesti barátjával, akit már minden versenyzőnek bemutatott, csak még Albertnek nem. Mikor meglátta, hozzálépett barátjával, hogy a társasélet szabta kötelességének eleget tegyen. Albert kezét fogott az

idegennel, de meglátszott rajta, hogy nincs kedvére ez a találkozás.

Gézától nem félt, tudta, hogy nem jobb uszó mint ő. Igaz, hogy még soha sem vett részt versenyben, de úgy egymásközt már elégszer összemérték erejüket. De ezt az embert nem ismerte, ki tudja mi hozta ide? Hát ha ő is a szép Margit pesti titkos imádói közül való?

Pár lépéssel odébb állt, hogy szemügyre vegye ezt az embert. Csinos barnaékpű fiu volt, de éppen eszengették. A versenyzők beszálltak a csónakokba, melyek az indulási helyhez vitték őket, be a tó közepére, oda a hol a nagy nemzeti színű zászló lebegett.

Lassan szabályosan eveztek a hajóslegények, hogy az ünnepi hangulatot komoly, méltóságjeljes lassuságukkal emeljék.

Minden távcsó a két vetélytárs csónakja felé volt irányítva.

Mikor megérkeztek Géza halk hangon néhány szót szölt a barátjához az bölintott, hogy úgy tesz.

Pár pere múlva elhangzott az indító szava és a versenyzők mintha dróton rángatták volna őket, mind egyszerre ugrottak a vízbe.

Mikor a többiek, még jóformán fel sem merültek a víz színére, az idegen már nyil egyenesen irányban törekedett a cél felé. Ugy ott hagyta a tisztelt társaságot, mint szent Pál az oláhokat.

Az előző évek győzteseiben felfortyant az

csikszeredai kir. törvényszék vizsgáló bírájának végzését.

A csikszeredai m. királyi törvényszék vizsgáló bírójától.

Szám 3681—1910. bftó.

Végzés.

Nyomatvány után elkövetett rágalmazás és becsület sértés vétsége miatt terhelt dr. Gaal Endre elleni bűnyűben folyamatba tett vizsgálat tekintettel arra, hogy főmagánvádló szabályszerű értesítés mellett történt szabályszerű idéztetése dacára sem jelent meg s így vádjra elejtettnek tekintendő, megszüntetettik.

Miről a főmagánvádló és a terhelt végzésileg értesítettnek.

Csikszereda, 1910. június 8.

Lászió Géza,
vizsg. bír.

Csikszereda, 1910. június 10

Dr. Gaal Endre.

Repülünk!

Amiről a régi kor fantasztaí álmodoztak, a miről a gyermeknek dajkamesét mond az édes anya zengzetes ajka, az ime valóra vált Sászárnyakon vízi az embert tudománya a magasba s a madarakat megszégyenítő sebességgel ragadja ungon-berken, sikon, hegyeken át, mesze-mesze, a meddig a szem ellát, sőt még azon túl is.

Repülünk! Ez a legújabb jelszó. Repülünk! S a szív dagad a gyönyörűségtől Szellemiszárnyon emelkedik az ember, fel fel a magasba. a felhők közzé s megközelelti a mindenséget hatalmas röptében.

S nemcsak az idegenek repülnek. Mi is. Magyarok, kiveszszük részünket az internacionális versengésből mi is hozzájárulunk tudásunkkal, szorgalmunkkal, tehetségünkkel, hogy ezt az ősrégi problémát végre sikeresen megoldhassa s praktikus céljaira felhasználhassa az emberiség.

A nemzetközi repülőversenyek Budapesten meg fogják mutatni, hogy nem csak a franciák, németek, angolok, amerikaiak, osztrákok uralják a levegőt ha nem a magyar zsenialitás is teret talál, hogy érvényesüljön s hogy leigazza azt az ezer és ezer nehézséget, mely e nagy kérdés megoldását oly sokáig kérieltette.

Dedulus és Ikarus szárnyas regéje ime már nem mese. A valóság szinképes pompájában gyönyörködhetik a szem, ha feltekint az ég azúrús boltjára. Ott szállingóznak a rezes pilóták hogy egymástól nyerjék el azt a pálmát, mit a versenybírók ime már nem a repülés lehetőségére, hanem a repülés gyorsaságára, tartamára s magasságára tűzött ki. Mint vándorló varjak egy tömegben, úgy röpöknek a neves aviatikusok a magyar főváros levegőjében s gyönyörködtek a bámuló közönséget azokban a gyakorlatokban, melyek keresztülvihetőségét sokáig nem is merték feladni a küzdő emberi kéz.

osi virtus. Kettőzött erővel dolgoztak, hogy utolérjék: de az fáradsátlannak látszott.

A gyöngébbek csakhamar feladták a küzdelmet és felszáltak a mellettük evező csónakba. De voltak, akik nem engedtek. Soká kitartottak, de végre is kedvüket szegte az eredménytelen küzdelem, egymásután teltek meg a csónakok.

Már csak három ember maradt a vízben: Géza, Albert, meg az a pesti fiú.

Albert egy ideig még csak csapkodta a vizet; de mikor látta, hogy már lehetetlen utolérni azt az embert, hát ő is felszált a csónakjára. Ha első nem lehet, második nem lesz! Pedig még nem érezte magát fáradságnak.

Mintha csak erre várt volna az a jó uszó, abba hagyta a gyors tempót és egykedvűen szelte tovább a vizet. Ekkor Géza egyszerre neki vágott, utolérte és mint győztes uszott a partra.

Este pedig a bálon, mikor Sándorffy Géza a szép Mosonyi Margittó! a karján felült a második négyesre, Vörös Albert felismerte a cigányok között azt a jó uszó fiatal embert, aki miatt a versenyt feladta.

A kis bögös volt. Azért hozatta le Pestről a furfangos Géza, mert tudta, hogy fituló uszó.

Az ezüst koszorúra meg azt a je nondaot vésették:

„A szív a legbőlecsobb tanácsadó!”

Nemzetközi mérközégek színhelye Budapest. Odasereglik az egész világ minden valamire való repülőembere, hogy bemutassa gépének használhatóságát, kiválóságát. A saját merészességét, vakmerőségét és hidegvérét. S a versenybíróknak módjában lesz, — legalább reméljük — hogy magyar versenyző rekordjait, eredményeit elismerhesse, méltányolja és esetleg díjazhassa is.

Mindenki attól félt, hogy a magyar versenyek nemzetközisége nélkülözni fogja azt a külön izgalmat, hogy azokban magyar versenyzők is a siker kilátásával résztvehessenek. De azóta nagyot fordult az idők kereke, s a magyar repülő emberek is ott szállingóznak a gyakori tereken, minden igaz magyar legnagyobb öröme s boldogságára.

Mert minden versengés elsősorban csak akkor bír reánk nézve érdekel, ha azokban résztvevők között magyar embert is találunk. A repülés első korszakában minden eredmény, lett légyen az bármily nemzetiségű érdekel birt reánk nézve, mint a kultuemberre, akiknek örömet okoz minden előrehaladás. De amióta a repülés problémája már végleg megoldottnak látszik az érdeklődés már nemzeti szempontból alakul ki, a mennyiben azt lesi, azt várja minden magyar ember, hogy mikor hall hírt arról, hogy magyar lángész fedez fel olyan alkalmatosságot, a melylyel a levegőt meghódítja.

S ime most már ez a vágyunk is teljesült. A nemzetközi versengésben magyar feltalálók is résztvesznek s reméljük, hogy abban épen úgy megállják majd a sarat, mit ahogyan addig még minden téren igazolták, hogy a magyar teremtő erő miben sem áll hátrább a más nemzetek genialitásánál.

Repülünk! Ez áll minden érdeklődés középpontjában. Repülünk, mi is, magyarok. Sic itur ad astra!

A mezőgazdasági értékesítés szervezése.

Minden gazdának érdeke, hogy a mezőgazdasági termények értékesítése szervezve legyen.

A gazda munkájának eredménye s jövedelme nemcsak attól függ, hogy minél nagyobb mennyiségű és minél jobb terményt állítson elő, hanem attól is, hogy az előállított terményeket jól tudja értékesíteni. Ma az értékesítés terén szervezetlenek vagyunk. A termények értékesítésének irányításában se a termelőnek se a fogyasztónak kell befolyása nincsen; mindkét fél ki van szolgáltatva a terményeket forgalombahozó közvetítő kereskedőnek. Innen van aztán, hogy míg a fogyasztó drágán vásárol, addig a termelő gazda olcsó árakkal kénytelen beérni.

A termelő gazdának az üzleti szokások terén általánosan ismert tájékozatlansága, a piaci és értékesítési viszonyok ismeretlensége mind olyan tényezők, melyekkel a termelőt igen sokszor előnytelen eladásra lehet bírni. Legnagyobb erje azonban a közvetítő kereskedőnek abban van, hogy a gazdák között állandó a pénzügyi szükség s előlegek adásával kivált a kisgazdák könnyen ráveszi arra, hogy terményeiket a hitelnyújtó kereskedőnek olcsó áron adják el. Ez az állandó hitelszükséglet a szülőöka annak a terményüzorának, melynek sulya alatt kivált a kisgazdaközönység országsterre szynlódik.

Midőn tehát a mezőgazdasági termények értékesítésének szervezéséről beszél az agrárprogram, akkor két feladatot akar megoldani. Egyik az, hogy a termelőt a fogyasztóval, minél kevesebb közvetítő igénybevételeivel, minél közelebbi összeköttetésbe hozzuk. A másik feladat pedig az, hogy a termények értékesítését kapcsolatba kell hozni a gazda hiteligényének kielégítésével. Ez a feladat úgy oldható meg, ha értékesítő szervezetet létesítünk, mely a gazdák kész terményeire és meglevő felszerelésére előleget ad. Az értékesítésnek ily módon való szervezését szövetségi közraktárak útján érhetjük el. A falusi közraktárak a gazdák terményeit beraktározák s azokra az érték bizonyos százalékáig előleget adnak.

A falusi közraktár építését, üzemük vitelet irányítani, felügyelet alatt tartani és a szükséges hitelt ellátni egy erős központi intézet van hivatva. Ennek a központnak feladata volna az anyagi eszközökön való gondoskodáson kívül az értékesítés lebonyolítása, ártudósítások közlése a falusi közraktárakkal,

hazai és külföldi piacok felkeresése, a katonaság ellátása, sőt még a termelés irányítása is.

Hogy ez a központ feladatának megfelelőhessen, olyan nagy tőkével kell rendelkeznie, melyet a gazdasársadalom ezidőszerint saját erejéből előteremteni nem képes. De hiszen a külföld sokkalta hatalmasabb államaiban, így Németországban, Angliában és Franciaországban is a gazdasársadalom hasonló szervezetei mindenütt állami támogatást élveznek. Nagymértékben élvezik az állami támogatást a szomszéd Ausztria gazdái, kik a termények és állatok értékesítésének szervezésére törvényes alapon 9 éven át évi 6 millió koronát kapnak. Az osztrák gazdáknak tehát összesen 56 millió korona áll rendelkezésükre míg mi, kik teljesen ugyanazon viszonyok között küzdünk a vámtérületen belül, teljesen szervezetenül állunk a versenyvel szemben és a saját erőnkre vagyunk utalva.

Ha tehát az értékesítés szervezésére már ideig is elkerülhetetlen szükség volt, úgy most az osztrák intézkedés után egyenesen létkérdés a magyar gazdáknak nézve, hogy a kormány támogatására siessen. Mert immár az osztrák gazdák velünk szemben óriási előnyhöz jutottak és ha mi nem dolgozunk hasonló hatalmas eszközökkel, ha nem szervezzük az értékesítést úgy, mint ők teszik, kétségtelenül be fog következni az, hogy az államilag támogatott osztrák gazdák saját piacunkon vernek le bennünket.

Ennek a biztos vereségnek nem szabad kitenni a magyar mezőgazdaságot. Ezért követeljük, hogy a kormány legalább is olyan mértékben támogassa a magyar mezőgazdaságot, mint Ausztria tette és az értékesítés szervezésének céljaira segítséget adjon. Csakis támogatással tudjuk az előttünk álló szervezkedési feladatokat megoldani és csakis így bírnak helytállani a versenyben. Mert nemcsak katonai téren, de a gazdasági versenyben is feltétlenül veszteséget szenved az, aki gyengébb fegyverekkel harcol.

HIREK.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja Ferenczi Henrik vármegyei központi iktatót jelenlegi állomáshelyének meghagyásával tiszteletbeli irodaigazgatóvá nevezte ki.

— **Varmegyei földadó bizottság, f. hó 19 én** Fejér Sándor elnökele alatt ülés tart. — **Közigazgatási bizottsági ülés.** Varmegyei közigazgatási bizottsága folyó 13-án tartja rendes havi ülését.

— **Bekerontok.** Nem tudjuk kik lehetnek többen azok a törvényhatósági tagok, a kik rendkívüli törvényhatósági közgyűlés összehívását szorgalmazzák. Azt tudjuk csak, hogy az általános választással meglehetősen fél lett volna a vármegye békéje, s egyáltalában nem értjük, miféle szüksége volna annak, hogy a testvérhareot a vármegye közgyűlési terembe vigyük. „Bünhődjenek a megye ellenségei.” Nem tudjuk kik azok! Azt sem tudjuk, hogy büntetendő cselekmények követték volna el. Azt tudjuk csupán, hogy a pártszenevedély elvakítja az embereket, elveszi a józan megfontoló képességet, jó lesz tehát a rendkívüli közgyűlés összehívásával várni, mert az semmiesetre sem fog a vármegyére áldást hozni. Ha a vármegye állítólagos ellenségei, a kiknek bünhödni kell vármegyei tisztviselők volnának — mert hisz másokat alig büntethet meg a törvényhatóság — akkor fölösleges azért meggyűlésbe menni. Megteszi a szolgálatot egy feljelentés is, csak legyen aláírva, egy név, de semmi esetre sem olyan féle aláírás: „több törvényhatósági tag.”

— **Esküdtársi ciklus.** A rövid hatnapos ciklusnak egyedül érdekessége volt a csikszeredai esküdt bíróság által már egyszer kötéltálati halálra ítélt Portik János bűnperének újra való tárgyalása. A kir. kuria ugyanis helyet adott dr. Paal Gábor ügyvéd által az első tárgyaláson bejelentett semmisségi panaszoknak, s az eljárást megsemmisítve, elrendelte vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását. Az orvos szakértők által most előterjesztett szakvéleményekből a bíróság most sem tudta megállapítani azt, vajjon Portik János teljesen beszámítható állapotban van-e a miért is ügyet az esküdték verdiktje elé bocsájtani nem merete, hanem a tárgyalást elnapolta. — Portik János tehát intenzív megfigyelés végett egyelőre valamelyik elmeorvosintézetbe fog menni, s onnan való-

színűleg az igazságügyi orvosi tanács elé. — Védője dr. Paal Gábor ügyvéd fáradsátlannan tevékenységet fejt ki az szerinte nem teljesen ép elméjű vádlott életének megmentésére.

— **Halalozás.** Lapunk zártaor kapjuk a hírt, hogy Kovács Lajos volt gyergyószentmiklósi, jelenleg bethleni kir. közjegyző meghalt. Ehunytat kedves emlékek kötik vármegyéinkhez, ahol társadalmi életünknek vezető embere volt.

— **Erdélyi repülő napja.** Szenzációs ötletet valósít meg Marosvásárhelyt egy vállalkozó társaság: repülőgép felszállást rendez június hó 26-án. Két ismertevű, európai híru aviatikus: a francia gróf Montigny-vel és a belga Croquet-vel kötött e célból szerződést; a két aviatikus — akik a most folyó budapesti repülő versenyen győnyörű s elsőrendű sikereket értek el — huszonnegyedikén Marosvásárhelyre érkezik gépeivel s huszonhatodikán (vasárnap) délután felszáll. Ez a repülő nap nagy arányú lesz; a felszállás területén, az ugynevezett Mészáros-réten, — mely a vasúti állomás közvetlen közelében van, — ötvétezer ember számára emelődnék kényelmes páholyok tribünök és ülőhelyek, miután előreláthatólag ezüst Erdély találkozókat fog adni oda A levegőbe való repülés fél 4 és fél 8 óra között délután fog lefolyni. A közönség kényelméről mindenképpen gondoskodnak a vállalkozók; a helyszínen büffek, éttermek lesznek felállítva A versenyre egész Erdély területéről kedvezményes jeggyel lehet utazni; helyárak I. páholy 50 korona; II. páholy 40 korona; I. tribünülés 8 korona; II. tribünülés 5 korona; I. ülőhely 3 korona; II. ülőhely 2 korona; állóhely 1 korona. Addig is míg minden városban jegyárú-itó helyek lesznek kijelölve, a jegyvitási megkeresések a következő címre intézendők: Révész Béla könyvkereskedése, marosvásárhely. A repülő nap — mely a legelső ilyen Erdélyben — emlékezetes, szenzációs lesz s teljesen fölöllegessé teszi azt, hogy felutazzon az ember a budapesti repülő versenyre.

— **Kirendelés.** Dr. Zalán István belügyminiszteri fogalmazót, ki Kállay Ubul volt főispán mellett teljesítette a titkári teendőket, a belügyminiszter hasonló minőségben gróf Szechenyi Viktor Fejérvármegyei és Szekesfehérvár szab. kir. város főispánja mellé véglegesen beosztotta.

— **Elégtétel az apanak.** A lefolyt választási küzdelmek egyik legérdekesebb mozzanata, hogy gróf Tisza István Aralon Barabás Belát, a Kossuth-párt elnökét, a delegáció volt elnökét nagy többséggel kibuktatta. Gróf Tisza István győzelmének érdekességét az kölcsönöz, hogy Barabás Béla, mint fiatal aradi gyakorló ügyvéd, politikai pályájának kezdeten fellepett Nagyváradon Tisza István atyjával, Tisza Kálmánnal szemben, ki 15 évig volt Magyarországban miniszterelnök. Amit akkor remélni sem mertek — megtörtént. A fiatal fiskális Tisza Kálmán saját hazájában buktatta ki, s most fia Tisza István visszaadta a kölcsönt, mert Barabás, hacsak a lemondás folytán megüresedő 10 kerületben meg nem választják, kimarad a parlamentből, miután Tisza az aradi mandátumot tartja meg.

— **Székegyföldi képviselők.** A Székegyföld négy vármegyében eddig 11 munkaparti, 5 Kossuth-párti, 5 Justh-párti és 1 pártönkivüli képviselő választottat meg. — Hatra van még 1 háromszéki kerületben a választás, melyben függetlenségek küzdenek egymással. Munkaparti képviselők Székely Ferenc igazságügyminiszter, gróf Teleky Samu és dr. Nagy József Marostordában, Hegedűs Loránt, Székely György, Hollaky Attila, Baró Bora Frigyes és Nagy Sándor Háromszéken, Dániel Gábor, Ugron Zoltán és Heltai Ferenc Udvarhelymegyében, Kossuth pártiak gróf Bethlen István, Gál Sándor, Deésy Zoltán és Urmánczy Nándor Marostordában, Kállay Ubul vármegyében. Justh-pártiak dr. Valentisik Ferenc és Kállay Tamás Udvarhelymegyében, Polónyi Dezső Háromszéken; Símei Vilmos, Győrffy Gyula dr vármegyékben. Pártönkivüli Ince Domokos vármegyékben.

— **Végrehajtás a korábbi cég alatt vállalt kötelezettségeikért.** Csaknem mindennapi eset, hogy a kereskedők vagy kereskedelmi társaságok úgy iparkodnak vállalt kötelezettségeik teljesítése alól szabadulni, hogy cégüket töröltetik és új cég alatt folytatnak üzletet, a hitelezők kijátszása vég tt. A napokban a budapesti kir. ítélőtáblának volt alkalma arra, hogy a végrehajtási ügyben a hitelezőt pártfogásába vegye és a végrehajtást szenvedő cég előterjesztésének helyt adó elsőbírósági végzést megváltoztassa. Arról volt szó, hogy a végrehajtó hitelező becsatolt cégki-onattal bizonyította, hogy a végrehajtást szenvedő kereseti társaságnak előterjesztéssel élő tulajdonosai kivétel nélkül kötelezettséget vállaltak, megelőző, másnévű közkereseti társaságnak voltak tagjai. „A cég az a név, — mondja az indokolás — mely alatt a kereskedő, akar

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

***** Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. *****

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen 26 fillér	Borhegyi, hughyajtó 26 fillér	Horgász, étvágygerjesztő 18 fillér
Borszéki Főkút, ásványvizek királya, köszvény ellen 26 fillér	Boholti, üdítő víz 26 fillér	Kásonyfőkút-Salutaris jód- és lithium tartalom . . . 18 fillér
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen 26 fillér	Előpataki, sárgaság ellen 18 fillér	Répaty, égvényes ásványvíz 18 fillér
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz 18 fillér	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen 26 fillér	Székely-Selters, idült gyomorbagok ellen 26 fillér
Baross, vesebag ellen 26 fillér	Hargitaligeti, üdítő ital 26 fillér	Sztojka, cukorbetegség ellen 28 fillér

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

24 Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeikkel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál, Csikszeredában.

Csikmezei Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20-ik napján megnyitottuk a

Csikmezei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett. Elfogadunk betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett. Kölesönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett. Leszámítolunk váltókat előnyös kamatfizetés mellett. Lombard kölesönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamat mellett. Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk. Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük. Idegen pénznek beváltási helye. Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:
AZ IGAZGATÓSÁG.

—5

ALAPITTATOTT 1885. ALAPITTATOTT 1885.

HARKÓ LAJOS

URI SZABÓ-ÜZLETE
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. szám. (Státus palota).
SÜRGÖNYCIM: HARKÓ SZABÓ, KOLOZSVÁR.

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát, ugymint:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknek mintagyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvtel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése. Vidéki megrendelést jutányos árban és pontosan eszközöl.

24

ÜZLET MEGNYITÁS! Van szerencsénk a helyi és vidéki nagyközönség b. tudomására hozni, hogy Szabó Ferenc és Társa cég alatt

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletet

nyitottunk, a Csikszeredai Takarékpénztárral szemben, ahol elvállalunk a fent említett szakmába vágó bármely munka kivitelét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. Elvállalunk mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradunk kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc és Társa, Csikszeredában,
Apaffi Mihály-utca 18. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

KULTUR HALADÁS! A világhíres Savoy-féle CREME IDEAL, elismert legjobb arcszépítő és bőrinomító szer. Most már Csikszeredában is kapható FEKETE VILMOS illatszerárban eredeti gyári árban.

1 tégely Creme Ideal, fehér . . . K. 1-60 1 doboz Creme Ideal powder . . . K. 3-
1 tégely Creme Ideal, rózsás . . . K. 2- 1 próbadoz Creme Ideal powder K. 1-
1 darab Creme Ideal szappan K. —70

Figyelmeztetem a tisztelt érdeklődő közönséget, hogy ezen hirdetés nem szokásos reklám akar lenni, hanem csupán b. vevőim vágyait kívánom ezáltal kielégíteni, vagyis tudtára adni, hogy sikerült a felülmulthatatlan világhíres CREME IDEAL szépség szernek az egyedüli raktárát drága pénzért és sok fáradság után megszerezni. Ennek a csoda világhíres Creme Ideal szépség szernek jószágát és meglepő hatását a tisztelt vevőim saját megbirálására bízom, mert bátran állíthatom, hogy az első próbatégnél meglepő lesz a hatása. — Vidékre is a legcsekélyebb rendeléseket utánvét mellett küldi az

Első csikmezei illatszer- és piperekereskedés Csikszeredában, Fekete Vilmos.

LITTKÉ L. pezsgőborgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő. cs. és kir. fensége és a
„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság

SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, || „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, || Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA

ÉPÜLETFÁ.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG
SZEKÉR- ÉS ÖL-SZAMRA, VALAMINT

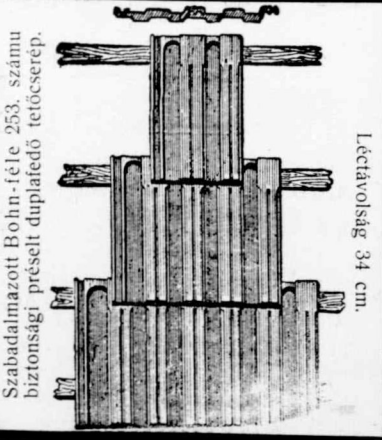
FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrészt telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szives tudomására hozom, hogy minden szombaton bérvágás van.

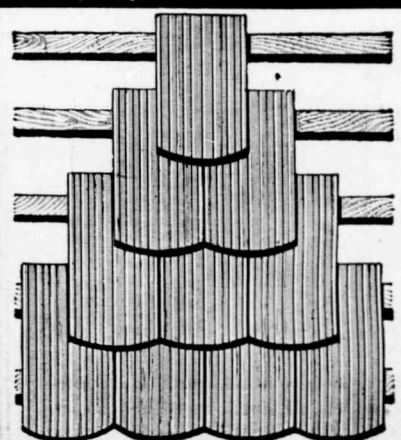
Szabadalmazott Bohn-féle 253. számú biztonsági préselt duplatető tetőcserep.

Lécvastagság 34 cm.

MUSCHONG J. ÉS TARSAI GÖZTÉGLAGYÁRAK LUGOS.

Telefon: Központ . 43 sz. Sürgőnycim: Postatakarékpénzt. cheque és Temesvári-uti 182. Muschong Téglagyárak. clearing forgalom 9040. sz.

Saját érdekében ajánljuk az építő közönségnek, mielőtt tetőcserep szükségletét beszerzi, mintát, árjegyzéket kérni új géphódírfarku-fedélcserep és új dupla átfedő cserepeinkről, Bohn-féle 253. sz. szab., melyeket ingyen és bérmentve küldünk. Bohn-féle szab. biztonsági préselt dupla átfedő cserepek 272. csak megrendelésre készülnek.

Géghódírfarku fedélcserep.